

**Stav a podpora rozvíjania pohybovej gramotnosti detí v materských školách
v školskom roku 2019/2020 v SR**

Počas komplexnej inšpekcie v **99** školách bola venovaná zvýšená pozornosť stavu a podpore rozvíjania pohybovej gramotnosti detí predškolského veku. Zámerom bolo sledovanie procesu motorického učenia sa a učenia detí pri rozvíjaní pohybových schopností a zručností, podpora návyku detí na pravidelné denné cvičenie a zvýšenie pohybovej aktivity využitím podmienok MŠ.

V priebehu komplexnej inšpekcie sa v rámci **351** priamych pozorovaní sledovalo rozvíjanie pohybovej gramotnosti detí, pričom na **251** pozorovaní boli zaradené **zdravotné cvičenia**, na **50 vzdelávacie aktivity** s telovýchovným zameraním a uskutočnilo sa **269 pobytov vonku**, z ktorých 109 bolo zameraných na cielené rozvíjanie pohybovej gramotnosti detí. Nevyhnutnou súčasťou hodnotiacich procesov bola analýza školského vzdelávacieho programu (ŠkVP), príslušnej pedagogickej dokumentácie a závery fyzickej obhliadky priestorov školy. Okrem toho sa vyhodnotili, analyzovali a porovnali dáta z riadených rozhovorov a dotazníkov zadaných riaditeľkám MŠ, ako aj výsledky riadeného rozhovoru s 346 učiteľkami.

Z analýzy ŠkVP vyplynulo, že takmer všetky subjekty (s výnimkou 4¹ z nich) deklarovali medzi hlavnými cieľmi výchovy a vzdelávania (prípadne vo vlastnom zameraní MŠ) budovanie pozitívneho vzťahu detí k pravidelnému pohybu, ako aj podporu rozvíjaniu ich pohybovej gramotnosti (PohG). V niektorých ŠkVP boli rozpracované aj stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti (VVČ) vzdelávacej oblasti Zdravie a pohyb, vrátane doplňujúcich aktivít vzhľadom na lokálne podmienky a možnosti škôl. Zapracovanie uvedenej problematiky do ŠkVP vytváralo formálny predpoklad pre ich plnenie, pričom z rozhovorov s riaditeľkami a učiteľkami vyplynulo, že takmer všetky školy (97 %) pravidelne realizovali pre deti rôzne pohybové aktivity či športové kurzy. Vo väčšine MŠ (83 %) zameranie športových aktivít detí bolo podmienené sezónnymi možnosťami (napr. bicyklovanie, kolobežkovanie, sánkovanie), polovica subjektov realizovala predplavecký výcvik, pätina subjektov umožnila svojim deťom zapájať sa do zimných aktivít (kurz korčuľovania a lyžovania). Ojedinele MŠ organizovali pre deti školu v prírode, športový deň, detskú olympiádu, turistické aktivity a výnimočne mali deti príležitosť saunovania. Niektoré MŠ zámery a postupy v oblasti PohG, vrátane súvisiacej osvetu, rozpracovali v internom dokumente prevencie obezity alebo v pláne práce. Okrem podpory pozitívneho vzťahu detí k pravidelnému pohybu boli orientované na podporu zodpovednosti, sebadisciplíny (dodržiavanie pravidiel, kooperácia, zásady správania fair play) a zdokonaľovania pohybových schopností a zručností detí vhodnými telesnými cvičeniami (technika vykonávania, fyziologický účinok). *Denné poriadky* s výnimkou 3 subjektov² zväčša

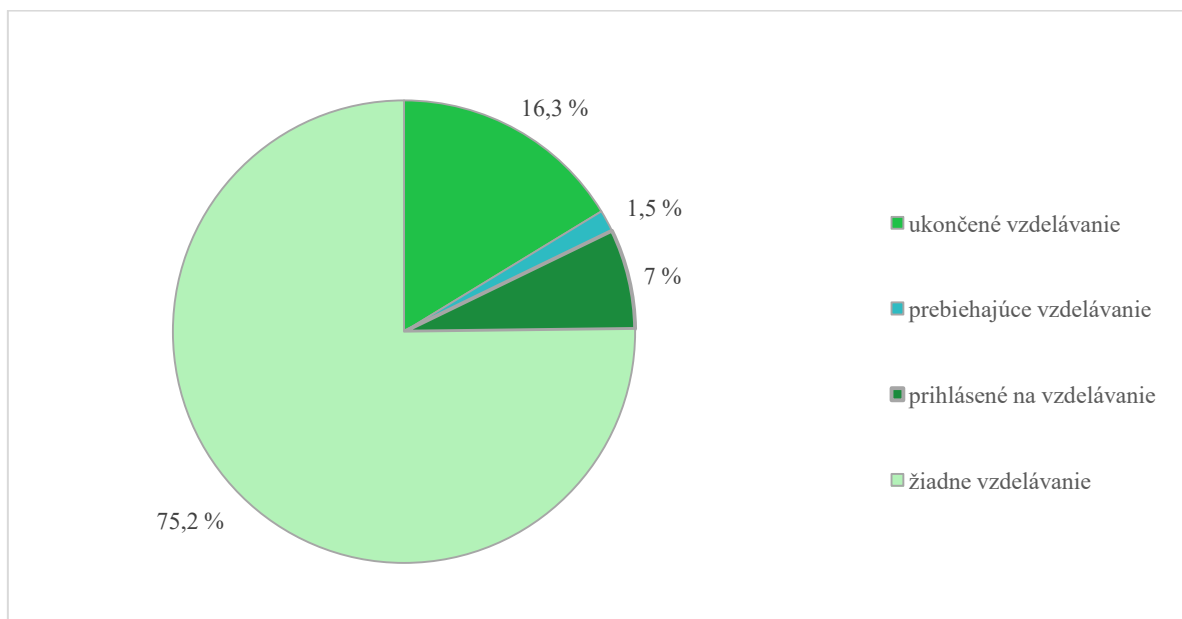
¹ MŠ, Veľké Pole 105; MŠ, Vysoká nad Uhom 314; SMŠ, Hlavná 166, Valaliky; MŠ, Žehra 10

² MŠ, Veľké Pole 105; MŠ s VJM Šávoľ 187 – Óvoda, Šávoly 187; MŠ, Geromettova 99, Levoča – neprihliadanie na fyziologické a psychohygienické potreby detí

flexibilne umožňovali rôznorodú celoročnú pohybovú aktivitu detí v rôznych prostrediach. Reálne napĺňanie stanovených zámerov podpory a rozvíjania PohG bolo v rámci jednotlivých MŠ rozdielne. Iba v 1 MŠ³ bola zriadená funkcia koordinátorky pohybového a rytmického vzdelávania, čo vytváralo predpoklady pre systematické a koncepčné rozvíjanie PohG detí. Spôsob a nadväznosť vypracovania interných dokumentov niektorých škôl potvrdzoval ich systematický a koncepčne prepracovaný⁴ prístup k napĺňaniu vymedzených cieľov. V niektorých školách v dôsledku nevhodného rozvrhnutia foriem denných činností časť detí nemala možnosť zúčastniť sa zdravotného cvičenia, ktoré bolo uskutočňované v čase ich príchodu do MŠ. V školskom a prevádzkovom poriadku boli prevažne zapracované podmienky, pravidlá a opatrenia vzťahujúce sa aj na jednotlivé formy denných činností pohybového zamerania vzhľadom na ročné obdobia a možné nepriaznivé klimatické podmienky.

Celkove v MŠ pôsobilo 528 pedagogických zamestnancov, z ktorých vzdelávanie v oblasti PohG detí absolvovalo len 16,3 % z nich, aktuálne sa vzdelávalo 1,5 % z nich a 7 % si podalo prihlášku na príslušné vzdelávanie (graf č. 1).

Graf 1 Vzdelávanie učiteliek v oblasti pohybovej gramotnosti detí

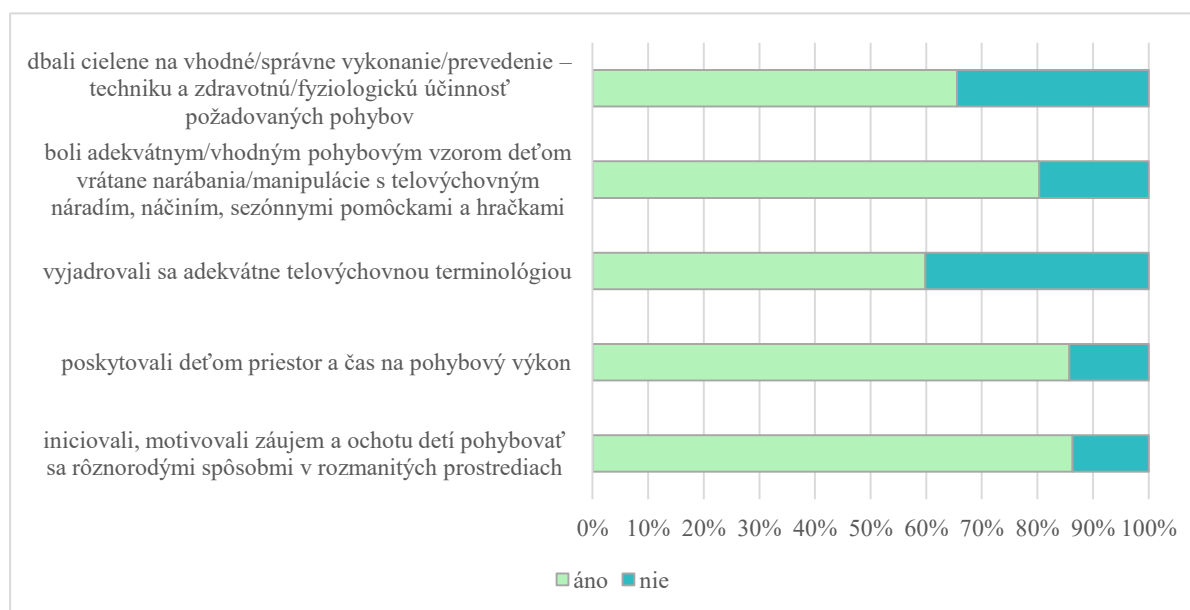

Riaditeľky a učiteľky, ktoré neabsolvovali žiadne vzdelávanie v oblasti PohG, v rozhovoroch uvádzali, že preferovali *samoštúdium*, pričom informácie získavali prevažne prostredníctvom sociálnych sietí. Dôležitosť vzdelávania v oblasti PohG detí potvrdzujú niektoré nepriaznivé výsledky inšpekčných zistení. Napr. na viac ako dvoch pätinách priamych pozorovaní (40,2 %) sa učiteľky nevyjadrovali adekvátnou telovýchovnou terminológiou a na viac ako tretine (34,5 %) cielene nedbali na vhodné a správne vykonanie či prevedenie jednotlivých pohybových úkonov. Frekvencia uplatňovania podporných stimulov zo strany učiteliek na priamych pozorovaniach je v grafe č. 2.

³ MŠ, Mojš 150

⁴ *Príklad dobrej praxe*: SMŠ, Dedinská 27, Trnava – Modranka

Graf 2 Podiel priamych pozorovaní, na ktorých učiteľky uplatňovali podporné stimuly pre efektívne stratégie motorického učenia a učenia sa detí

Z analýzy predloženej dokumentácie, ako aj z rozhovorov vyplynulo, že len v ojedinelých prípadoch boli predmetom rokovania *poradných orgánov* riaditeľa poznatky zo vzdelávania sa v oblasti PohG či hodnotenie napredovania detí v tejto oblasti. V rámci metodického združenia sa výnimočne venovala pozornosť teoretickým otázkam, ktoré súviseli s rozvíjaním PohG alebo plánovaním otvorených hodín a len v 5 školách⁵ vytvárali vlastné metodické materiály.

Vo vzťahu k napĺňaniu zámerov rozvíjania PohG prevažná väčšina (90 %) hodnotených MŠ mala adekvátne prispôbený *školský areál*. Vybavenie školských areálov bolo rozdielne. Súčasťou školského areálu vo väčšine škôl boli trávnaté plochy, pieskoviská a preliezačky. Naopak, vybudované dopravné, multifunkčné ihriská, pohybové, pocitové chodníky, umelý kopec, šachovnica, minigolf, pohyblivý mostík, či lezecká stena boli v školách k dispozícii len ojedinele (väčšinou v MŠ, ktoré boli súčasťou ZŠ). V 5 MŠ školské areály úplne absentovali⁶ a školské areály ďalších 5 MŠ poskytovali deťom obmedzené možnosti⁷. Z rozhovoru s riaditeľkami vyplynulo, že len 12 % MŠ disponovalo *samostatnou telocvičňou* (väčšinou boli súčasťou ZŠ a telocvičňu prevažne využívali žiaci ZŠ), len menej ako tretina MŠ (29,3 %) v rôznych frekvenciách využívala telocvičňu inej školy. Okrem toho väčšina MŠ (93,3 %) využívala blízke prírodné prostredie, ako aj obecné či školské športové plochy. Cieľom jednej z otázok v riadenom rozhovore s učiteľkami bolo zistiť, v akej frekvencii využívajú s deťmi v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu jednotlivé priestory. Z odpovedí

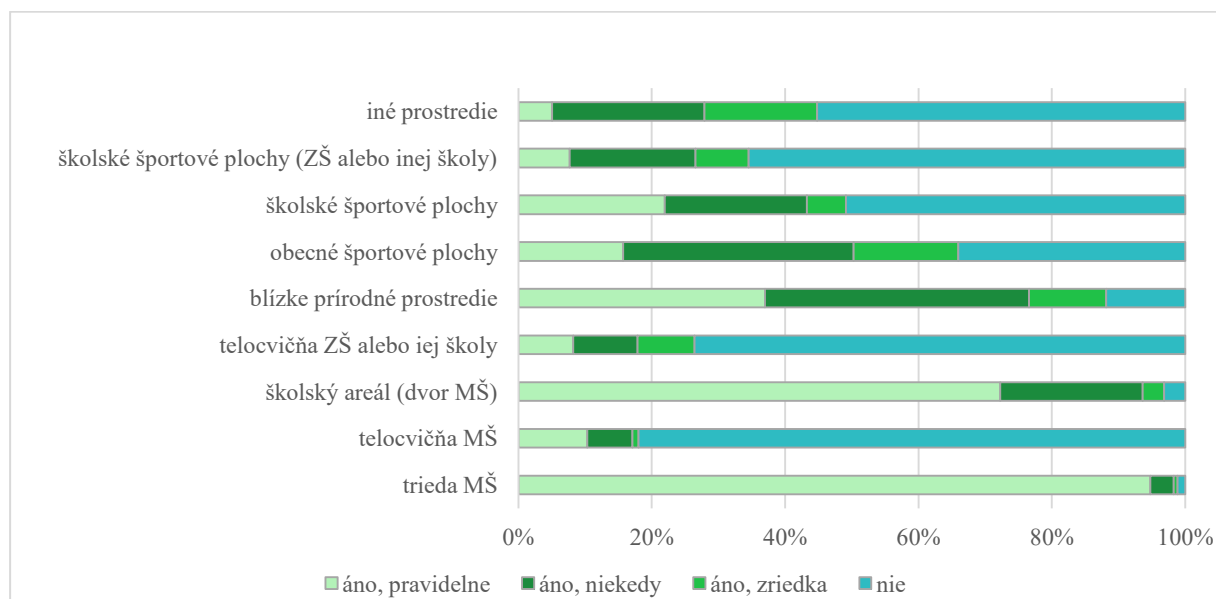
⁵ ZŠ s MŠ, Hladovka 238; MŠ, Bešeňová 66; ZŠ s MŠ, Podzávoz 2739; MŠ, Študentská 3, Žilina; MŠ, Sihelné 456

⁶ MŠ, Senická cesta 82, Banská Bystrica; MŠ, Stožok 307; MŠ Nezbudská Lúčka 3; MŠ, Trenč 98 (školský areál nie je schválený RÚVZ Lučenec, pretože podľa odôvodnenia v Prevádzkovom poriadku nespĺňa bezpečnostné podmienky na realizáciu hrových a pohybových aktivít); SMŠ HAPPY-TIME, Šumavská 34, Bratislava

⁷ MŠ, Žehra 10 (pravidelne devastovaný školský areál); MŠ, Bory 59 (nevyhovujúce železné atrakcie, pieskovisko bez dreveného obloženia); ZŠ s MŠ Pavlovce pod Uhrom, Hlavná 39; SMŠ, Julinka, Kuzmányho 566/11, Lipany; MŠ – Óvoda, Námestie SNP 187/11, Dunajská Streda

učiteliek vyplynulo, že najčastejšie sa pravidelne pohybové aktivity detí realizovali v priestoroch tried a školských areálov a len menej ako 10 % učiteliek uviedlo, že využívali priestory telocvične. Graf č. 3 znázorňuje odpovede učiteliek.

Graf 3 Frekvencia využívania priestorov na pohybové aktivity detí podľa učiteliek

V niektorých prípadoch stiesnenosť interiéru či nevyužívanie širokého spektra prostredia exteriéru výrazne obmedzovali efektívny pohybový výkon detí, čo bolo zaznamenané aj na niektorých priamych pozorovaniach. Dve pätiny učiteliek uviedli, že organizáciu pohybových aktivít prispôbovali existujúcim priestorovým podmienkam. Negatívne možno hodnotiť, že v prípadoch, keď prostredia škôl disponovali pomerne dobrými možnosťami exteriéru, tieto podmienky neboli na pohybové aktivity detí v plnej miere využívané.

Množstvo a sortiment telovýchovného náradia a náčinia bol v jednotlivých subjektoch výrazne rozdielny, čo v niektorých prípadoch zásadne ovplyvňovalo úroveň rozvíjania PohG detí. Len 62 % riaditeľov uviedlo, že disponujú dostatkom *telovýchovného náradia* a dostatok *telovýchovného náčinia* potvrdilo 79 % z nich. V školách, ktoré nedisponovali dostatočným množstvom a sortimentom telovýchovného náradia a náčinia, mali deti výrazne obmedzenú príležitosť pri vykonávaní pohybových aktivít. Naopak, omnoho širšie možnosti pohybových aktivít mali deti navštevujúce subjekty s nadštandardným vybavením (napr. trampolíny, spevnená gumená plocha, chodúle, odrážadlá, a dokonca aj bicykle). Väčšina učiteliek (94,8 %) uviedla, že počas zdravotného cvičenia mali deti príležitosť manipulovať s telovýchovným náčiním, z ktorých deti najčastejšie využívali krúžky, loptičky, šatky a najmenej švihadlá a kužele. Väčšina detí s nimi primerane narábala, pričom v prípadoch, keď deti mali problémy s manipuláciou s nimi, bolo to predovšetkým v dôsledku nevýraznej intervencie niektorých učiteliek.

S výnimkou dvoch učiteliek všetky uviedli, že v priebehu dňa pravidelne uskutočňovali zdravotné cvičenia, čo malo prispievať k vytváraniu návyku detí na cvičenie. Z vyjadrení učiteliek vyplynulo, že zdravotné cvičenia 73 % z nich realizuje 1-krát denne a 24 % učiteliek 2-krát denne. Prevažná väčšina učiteliek (takmer 94 %) zaraďovala zdravotné cvičenia po

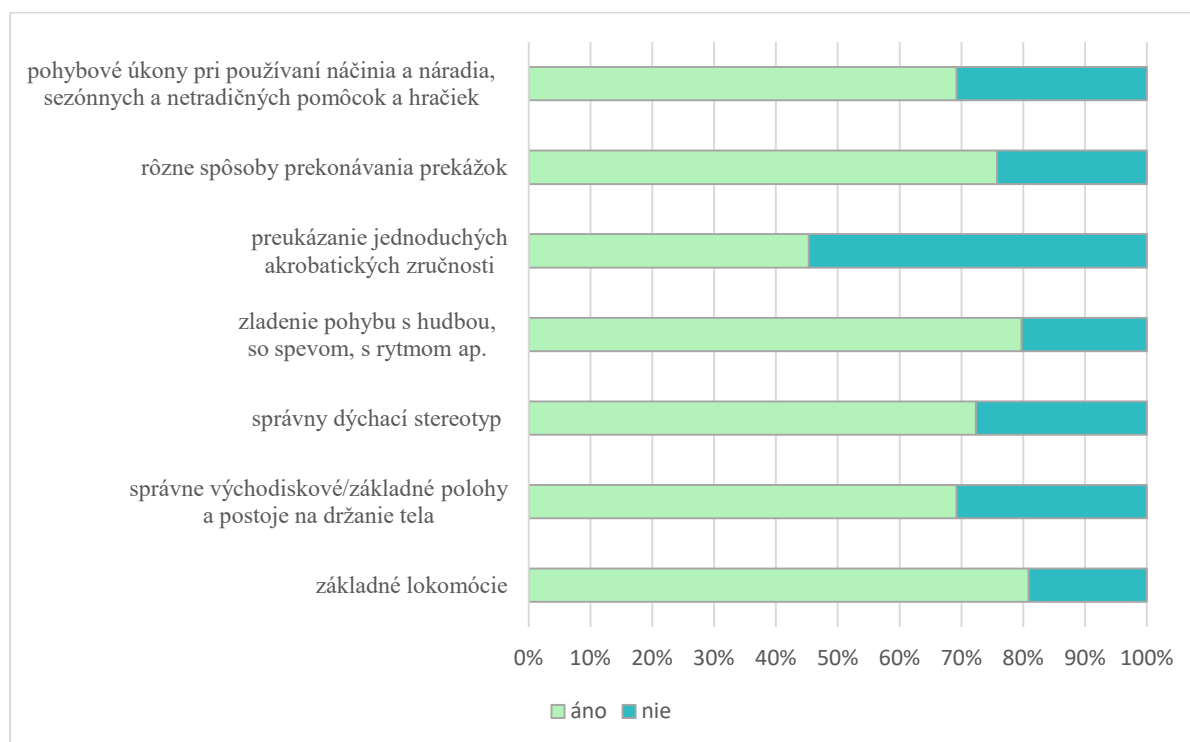
hrách a činnostiach podľa voľby detí, pričom časová dĺžka zodpovedala odporúčaniam vo vzťahu k vekovej štruktúre jednotlivých tried. Z opýtaných učiteliek 82,4 % uviedlo, že do každodenného zdravotného cvičenia zaraďujú všetkých 5 základných skupín, kým ostatné učiteľky v rámci zdravotných cvičení zaraďovali len niektoré z nich.

Učiteľky ďalej uviedli, že deti absolvovali pobyt vonku 1- až 2-krát denne, a to predovšetkým v závislosti od poveternostných podmienok, pričom väčšina z nich (64 %) uvádzala dĺžku trvania medzi 1 – 1,5 hodiny. Pobyt vonku sa často realizoval formou prechádzok do blízkeho okolia. *Vzdelávaciu aktivitu* s telovýchovným zameraním 4-krát (82 %) v mesiaci realizovali v časovej dĺžke 20 – 30 minút. Podľa vyjadrenia učiteliek zohľadňovali vekovú kategóriu detí, fyzickú záťaž, zdravotný charakter vzdelávacej aktivity rozložili na rozhriatie, rozcvičenie, hlavnú časť a ukľudnenie.

S cieľom zmonitorovať rozvíjanie PohG detí bola pozornosť primárne orientovaná na zistenia z priamych pozorovaní výchovno-vzdelávacieho procesu. Z ich výsledkov vyplynulo, že väčšina detí sa zapájala do aktivít s pohybovým zameraním a väčšina z nich prirodzene dodržiavala inštrukcie a dohodnuté pravidlá. Pri týchto aktivitách väčšina detí spolupracovala, deti sa vzájomne podporovali, boli k sebe tolerantné a v prípade potreby si dokázali aj pomôcť. Učiteľky v rámci zdravotných cvičení najčastejšie využívali frontálnu formu, v menšej miere cvičenie v kruhu a len výnimočne cvičenie na stanovištiach. Iniciatíva a záujem detí bola výrazne závislá od motivácie a predovšetkým od výberu uplatňovaných aktivít. Výrazne väčší záujem detí prejavovali pri nápaditých a pre ne nepoznaných aktivitách, ktoré podporovali ich pohybovú kreativitu než pri zjavne pravidelne opakujúcich sa aktivitách. Úroveň ovládania jednotlivých techník pohybových úkonov bola u detí rozdielna. Na väčšine priamych pozorovaní (viac ako 80 %) deti veku primerane zvládali základné lokomócie (chôdza, beh, skoky vykonávané na mieste alebo v kruhu) a veku primerane zosúladžovali tempo a dynamiku chôdze či behu v rozlične organizovaných útvaroch s rytmom hudobného sprievodu. Tieto aktivity boli zaraďované predovšetkým počas rozhriatia. Uplatňovanie rôznych spôsobov prekonávania prekážok preukázali deti na troch štvrtinách priamych pozorovaní. Napriek tomu, že správne držanie tela je predpokladom pre zdravý psychomotorický vývin dieťaťa a v súčasnosti narastá počet detí s chybným držaním tela, takmer na tretine priamych pozorovaní (30,8 %) deti nedokázali veku primerane zaujať správne východiskové polohy. Učiteľky tieto nedostatky vo väčšine prípadov individuálne vôbec nekorigovali a neusmerňovali. Na viac ako štvrtine priamych pozorovaní u detí absentovali návyky potvrdzujúce správny dýchací stereotyp, čo vo viacerých prípadoch bolo spôsobené tým, že učiteľky nevenovali rozvíjaniu týchto návykov primeranú pozornosť a nedoceňovali účinnosti dychových a relaxačných cvičení. Tieto boli často neadekvátne zaraďované v rámci štruktúry pohybových činností a cvičení bez ohľadu na gradovanie fyzickej, a tým aj dychovej záťaže organizmu. Na viacerých zdravotných cvičeniach bolo zistené, že ich efektívnosť vzhľadom na diferencovanie, frekvenciu, tempo, rovnomernú záťaž svalových skupín nebola primeraná, čo spôsobilo oslabený fyziologický účinok jednotlivých cvikov. Motoricko-koordinačné schopnosti neboli vždy podporované veku primeranými fyzicky náročnými pohybovými činnosťami a cvičeniami, čo negatívne ovplyvňovalo predovšetkým jednoduché akrobatické zručnosti detí. Len na menej ako polovici priamych

pozorovaní (45,3 %) deti zvládali akrobatické a náročnejšie pohybové zručnosti chôdzou po vyvýšenej rovine, v stoji na jednej nohe, váhou predklonmo (lastovička), prevalmi v bočnej rovine (váľanie sudov) alebo v predo-zadnej rovine (kolísky) či tzv. rizikové telesné cvičenia a pohybové činnosti (rýchle lezenie vo vzpore kľačmo, zoskoky na tvrdú podložku ap.). Na takmer 70 % priamych pozorovaní deti vedeli primerane uskutočňovať pohybové úkony s využitím náčinia alebo náradia. Takéto aktivity umocňovali pozitívne emócie detí a napomáhali správnosti požadovaných úkonov, odvahe, obratnosti a sebavedomiu detí. Úroveň akrobatických zručností detí a pohybových úkonov s náčiním a náradím bola výrazne podmienená aj materiálno-technickým vybavením škôl (napr. pomerne málo škôl bolo vybavených rôznymi balančnými pomôckami či širokým sortimentom náčinia a náradia). Podiel priamych pozorovaní, na ktorých deti ovládali, resp. neovládali techniky pohybových úkonov, je znázornený v grafe č. 4.

Graf 4 Podiel priamych pozorovaní, na ktorých deti ovládali/neovládali techniky pohybových úkonov (primerane k veku)

Z priamych pozorovaní VVČ vyplývalo, že činnosti počas pobytu vonku a po odpočinku, ktoré učiteľky deklarovali ako zdravotné cvičenie, nespĺňali atribúty zdravotného cvičenia. Väčšinou išlo o krátke telovýchovné chvíľky, ktoré len niekedy mali aj zmysluplný zámer (napr. hod loptou na cieľ, skákanie škôlky s pravidlami, cvičenie na fitlopte, chôdza naboso po lane alebo ortopedickom chodníku, nácvik pravo-ľavej orientácie). Vyskytli sa prípady, kedy v dôsledku neprimeranej dĺžky vychádzky boli deti unavené a preťažené stereotypným pohybom (chôdza) a výrazne boli pre deti obmedzené spontánne pohybové aktivity. V priebehu vychádzok bolo cieľené rozvíjanie ďalších pohybových aktivít obmedzené nielen nedostatočným počtom sprevádzajúcich učiteliek (napr. trieda troj- až štvorročných detí sprevádzaná len jednou učiteľkou), ale aj nezaujmom učiteliek o činnosti detí na školskom

dvore. Za negatívne možno považovať skutočnosť, že v priebehu pobytu vonku deti často vykonávali len spontánne pohybové aktivity a úplne absentovala cielená podpora PohG. Nezaujem a pasívny prístup niektorých učiteliek dokonca eliminoval pedagogickú, rekreačnú a zdravotnú funkciu pobytu vonku. Na fyziologický a zdravotný aspekt pohybového rozvoja detí mali negatívny dosah aj krátky čas trvania alebo neuskutočnenie pobytu vonku. Takmer na štvrtine priamych pozorovaní (23,4 %) učiteľky nerešpektovali všeobecne známe metodické odporúčania (vrátane rizík s vykonávaním vybraných telesných cvičení).

Celkove za výrazné negatívum možno považovať, že len na menej ako polovici priamych pozorovaní (48 %) učiteľky v rámci jednotlivých foriem diferencovali činnosti s ohľadom na rozdielne výchovno-vzdelávacie potreby detí, ich dosiahnutú úroveň pohybových zručností a momentálne dispozície. Na 33 % priamych pozorovaní neboli obsahom a rozsahom činností rešpektované vývinové osobitosti detí a podmienky MŠ. Z reakcií detí vyplynulo, že porozumeli významu telovýchovnej terminológie na menej ako dvoch tretinách priamych pozorovaní (61,8 %), pričom na 40 % učiteľky nepoužívali adekvátnu odbornú terminológiu.

Napriek tomu, že úroveň pohybových zručností a schopností (či už v rámci individuálnych alebo kolektívnych aktivít) možno vyhodnocovať na základe pomerne jednoznačných kritérií, učiteľky rozvíjanie hodnotiacich a sebahodnotiacich kompetencií detí výrazne podceňovali. Len na menej ako polovici priamych pozorovaní (44 %) uplatňovali formatívne hodnotenie, optimálne kombinovali pochvalu, kritiku a povzbudenie vzhľadom na individuálne možnosti a schopnosti detí a hodnotenie zdôvodňovali. Na ostatných záverečné hodnotenie buď vôbec nebolo realizované, alebo bolo len povrchné. Len na menej ako tretine priamych pozorovaní (29 %) mali deti vytvorený priestor na posúdenie vlastného výkonu, výkonu iných detí či výsledku skupinovej činnosti. Taký prístup učiteliek k hodnoteniu a sebahodnoteniu potvrdzoval, že nedocenili význam posilnenia emočného prežívania úspechu a podporovania sebadôvery detí pri zlyhaní vynaloženého úsilia či prehre.

Zlepšenie si vyžaduje:

- uplatňovanie rozmanitých postupov, foriem a pohybových aktivít s cieľom zvyšovať záujem a iniciatívu detí;
- dimenzovanie cvičenia s primeraným počtom cvikov vzhľadom na ich fyzickú náročnosť a rovnomerné zaťaženie/precvičenie jednotlivých svalových skupín;
- cielené zameranie pozornosti učiteliek na dodržiavanie správnej techniky požadovaných pohybov, v prípade potreby ich dôsledné korigovanie, s cieľom maximalizovať zdravotnú a fyziologickú účinnosť jednotlivých cvičení;
- zohľadňovanie výchovno-vzdelávacích potrieb detí, vrátane diferencovania činností s ohľadom na ich rozdielne výchovno-vzdelávacie potreby, dosiahnutú úroveň, rozvojový, výkonový potenciál a momentálne dispozície detí;
- uplatňovanie hodnotenia pohybových aktivít detí;
- vytváranie príležitostí deťom hodnotiť vlastné pohybové výkony a výkony ostatných detí;
- využívanie variability vonkajších podmienok MŠ s prihliadnutím na priebežné zvyšovanie výkonnosti detí;

- uplatňovanie pedagogickej, rekreačnej a zdravotnej funkcie pobytu vonku cieľným rozvíjaním PohG detí;
- priestorové a materiálno-technické vybavenie niektorých škôl;

Závery

Z analýzy ŠkVP a ďalšej pedagogickej dokumentácie vyplynulo, že takmer vo všetkých subjektoch bola formálne deklarovaná podpora rozvoja PohG detí. Riaditeľky a učiteľky takmer všetkých škôl uviedli, že pre deti pravidelne realizovali rôzne pohybové aktivity či športové kurzy. Reálne napĺňanie stanovených zámerov podpory a rozvíjania PohG bolo v rámci jednotlivých MŠ rozdielne a častokrát absentovala systematickosť a koncepcnosť. Potvrdzuje to aj fakt, že len 16,3 % učiteliek sa v tejto oblasti zúčastnilo vzdelávania.

Materiálno-technické vybavenie škôl bolo rozdielne a vo výraznej miere ovplyvňovalo možnosti rozvíjania PohG. V školách, ktoré disponovali nadštandardným vybavením, mali deti príležitosť uskutočňovať rozsiahlu škálu pohybových aktivít, čo prirodzene zvyšovalo ich záujem a iniciatívu.

Priame pozorovania VVČ preukázali, že väčšina detí sa do aktivít s pohybovým zameraním zapájala a prirodzene dodržiavala inštrukcie a dohodnuté pravidlá. Učiteľkami volené metódy a formy výrazne ovplyvňovali aktivitu detí. Úroveň ovládania jednotlivých techník pohybových úkonov bola u detí rozdielna. Väčšina detí veku primerane zvládala základné prvky lokomócie, najmenšiu zručnosť preukazovali pri akrobatických cvičeniach. Rozvíjanie pohybovej gramotnosti v predškolskom období a s tým súvisiace správne návyky sú základom zdravého všestranného rozvoja dieťaťa. Napriek tomu na viac ako 2/5 priamych pozorovaní v prípadoch, ak niektoré pohybové úkony deti nevykonávali správne a dôsledne, učiteľky zanedbali ich usmerňovanie (predovšetkým pri cvikoch zameraných na správne držanie tela a správne stereotypy dýchania), čo spôsobovalo znižovanie fyziologického účinku. Celkovo za výrazné negatívum možno považovať, že len na menej ako polovici priamych pozorovaní učiteľky diferencovali činnosti s ohľadom na rozdielne výchovno-vzdelávacie potreby detí, ich dosiahnutú úroveň pohybových zručností a momentálne dispozície. Okrem toho na tretine priamych pozorovaní neboli obsahom a rozsahom činností rešpektované vývinové osobitosti detí a podmienky MŠ.

Za negatívne možno považovať skutočnosť, že v priebehu pobytu vonku deti často vykonávali len spontánne pohybové aktivity a úplne absentovala cieľná podpora PohG. Nezáujem a pasívny prístup niektorých učiteliek dokonca eliminoval pedagogickú, rekreačnú a zdravotnú funkciu pobytu vonku.

Odporúčania a podnety

Riaditeľom

- zabezpečiť systematické a koncepčné plnenie zámerov podpory a rozvoja PohG detí deklarovaných v ŠkVP;
- kontrolovať a hodnotiť uplatňované metódy a formy ovplyvňujúce pohybovú aktivitu detí, diferencovanie činností vzhľadom na vek a momentálne dispozície detí, správne

usmerňovanie detí pri vykonávaní jednotlivých pohybových úkonov, cielené podporovanie PohG v priebehu pobytu detí vonku;

- zabezpečiť v spolupráci so zriaďovateľom priestorové a materiálno-technické vybavenie;
- zabezpečiť v spolupráci so zriaďovateľom vzdelávanie pedagogických zamestnancov v oblasti podpory a rozvíjania PohG detí;

Zriaďovateľom

- zabezpečiť v spolupráci s riaditeľmi škôl primerané priestorové a materiálno-technické vybavenie v súlade s požiadavkami Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách;

Metodicko-pedagogickému centru

- rozšíriť ponuku vzdelávacích programov o modul zameraný na získavanie skúseností učiteľov týkajúcich sa efektívnej podpory motorického učenia a vyučovacích postupov pri rozvíjaní pohybovej gramotnosti detí

Štátnemu pedagogickému ústavu

- vypracovať metodiku podpory a rozvíjania pohybovej gramotnosti detí v materských školách.